

Sygn. akt V KK 159/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Igor Zgoliński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **K. K.** skazanego za czyn z art. 244 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 kwietnia 2022 r.
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w G.
z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt X K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej
rozstrzygnięcia o karze i w tym zakresie przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.**

UZASADNIENIE

K. K. został oskarżony o to, że w dniu 9 maja 2021 roku w G. przy ulicy S. prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny — M. o nr rej. (...) pomimo obowiązującego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w G., sygn. akt X W (...), który obowiązuje od dnia 19.12.2020 r. do dnia 19.06.2021 r. tj. o czyn z art. 244 k.k.

Wyrokiem nakazowym z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. X K (...), Sąd Rejonowy w G.:

1. oskarżonego K. K. uznał za winnego czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, czyn ten zakwalifikował z art. 244 k.k. i za to przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 i § 2 k.k., art. 35 § 1 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne,
2. na mocy art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. K. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat.

Wyrok zawierał również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w sądzie pierwszej instancji.

Od powyższego wyroku kasację, na niekorzyść oskarżonego, wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył wyrok nakazowy w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary ograniczenia wolności w wymiarze 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, bez określenia czasu tej pracy w stosunku miesięcznym, w następstwie czego doszło do rażącej obrazy przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 35 § 1 k.k., skutkującej niemożnością wykonania wyroku.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

W myśl art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w wyroku skazującym należy zamieścić m.in. rozstrzygnięcia co do kary i środków karnych, środków kompensacyjnych i przepadku, a w razie potrzeby - co do zaliczenia na ich poczet okresów wskazanych w art. 63 kodeksu karnego.

Zgodnie natomiast z art. 34 § 1 k.k., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, kara ograniczenia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 2 lata; wymierza się ją w miesiącach i latach. Kara ta polega na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne lub potrąceniu od 10% do 25% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd (art. 34 § 1a pkt 1 i 4 k.k.). W myśl art. 34 § 1b k.k. obowiązki i potrącenie, o których mowa w § 1a, orzeka się łącznie lub osobno. Zgodnie zaś z art. 35 § 1 k.k. nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne jest wykonywana w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym.

Treść powołanych wyżej regulacji nie pozostawia zatem wątpliwości, że kompletne rozstrzygnięcie o karze ograniczenia wolności musi zawierać nie tylko wyraźne wskazanie tejże kary oraz okresu, na jaki ją wymierzono, ale także określać jej postać oraz – w zależności od tego, z jaką postacią kary ograniczenia wolności mamy w danym przypadku do czynienia - wskazywać wymiar (tj. liczbę godzin w stosunku miesięcznym) nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne lub wysokość potrąceń. Pogląd ten znajduje potwierdzenie także w brzmieniu art. 61 § 2 k.k.w. Zgodnie z tą regulacją, ze względów wychowawczych, sąd może zmniejszyć **orzeczoną** [podkreślenie SN] liczbę godzin wykonywanej pracy w stosunku miesięcznym lub wysokość miesięcznych potrąceń z wynagrodzenia za pracę, jednak nie więcej niż do granicy ustawowego minimum określonego w art. 34 § 1a pkt 4 i art. 35 § 1 Kodeksu karnego. Z przepisu tego, który zezwala wyłącznie na zmniejszenie orzeczonej liczby godzin wykonywanej pracy w stosunku miesięcznym, jednoznacznie wynika nadto, że w postępowaniu wykonawczym nie można określić ww. liczby godzin po raz pierwszy. I w ten sposób konwalidować braku polegającego na nieokreśleniu wymiaru tychże godzin w wyroku skazującym. Oczywiście jest również, że usunięcie tej wadliwości nie jest możliwe w trybie art. 13 k.k.w. Za pomocą tego przepisu nie można bowiem kreować nowych rozstrzygnięć, których brakuje w wyroku. Takie działanie, będące niedopuszczalną ingerencją w merytoryczne elementy wyroku, nie pociągałoby więc za sobą żadnych skutków prawnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017 r., IV KK 339/16). Z tego też powodu za w pełni trafny należy uznać utrwalony w orzecznictwie pogląd, że „uchybień polegające na braku określenia w

wyroku postaci kary ograniczenia wolności, względnie takich jej elementów, jak miesięczny wymiar wykonywania przez skazanego nieodpłatnej, kontrolowanej pracy, względnie wysokość potrącenia wynagrodzenia za prace w stosunku miesięcznym, nie mogą być konwalidowane w toku postępowania wykonawczego przy zastosowaniu art. 13 § 1 k.k.w., a jedynie poprzez wniesienie zwykłego środka odwoławczego, względnie nadzwyczajnego środka zaskarżenia od dotkniętego taką wadą wyroku” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 2020 r., III KK 360/20).

Z powyższego wynika, że nie określając w zaskarżonym wyroku nakazowym wymiaru nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, sąd dopuścił się rażącej obrazę przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji, co bez wątpienia miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.).

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy uznał kasację za oczywiście zasadną i orzekając w trybie art. 535 § 5 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..